

Zondag 30 oktober

Weer eens uit kunnen slapen vanmorgen. Om acht uur opstaan in plaats van kwart over zes. De kerkdienst is al begonnen als ik binnenkom. Het is altijd lastig mikken wanneer het eigenlijk begint. Vandaag zijn er minder kerkgangers. De begrafenis van de heer Meya is daar de oorzaak van. Nog altijd is daar de familie bijeen om te overleggen. Dit soort overleg schijnt dagen te duren. In de community zijn veel familie relaties, dus ook leden uit onze kerk blijven daarbij. Ook de persoon die de Bijbelstudie moet leiden, is niet op komen dagen. In Nederland zou dan al gauw de bijeenkomst worden afgelast. Hier staat iemand anders op en houdt een Bijbelstudie. In ons geval Gibson en hij maakt gemakkelijk een uur vol. Je moet altijd voorbereid zijn in Zambia om naar voren te komen en iets uit de Bijbel te presenteren. Zelf moet ik daar ook rekening mee houden als ik ergens ben. Van de Bijbelstudie pik ik niet veel op, want het gaat vooral in de Tongataal. Na de Bijbelstudie volgen koren en collecte. Ook het praise koor zingt. Bbuna doet de preek vandaag over het thema "kennis". Het gaat vooral over het hebben van de kennis over God en hoe belangrijk dat is in het leven. Ter afsluiting wordt ik uitgenodigd om nog een afscheidswoord te spreken (het is de laatste zondag voor mijn vertrek a.s. vrijdag) en het slotgebed te doen. Alles bij elkaar heeft de dienst drie en een half uur geduurd en heel normaal hier.

Om één uur koffie via het campinggas stelletje, want de spanning is weer de hele dag uit. Wat lezen en siësta houden. Om half vijf afgesproken met Spencer voor een wandeling in de omgeving. Leuk om weer een poosje te lopen en onderweg te kletsen met Spencer.

Om acht uur komt de spanning weer terug en ik maak nog snel een paar pannenkoeken. Dat doe ik deze trip voor de eerste keer. Meel, melk en eieren zijn er in de Missie winkel en ik heb nog een paar plakken bak bacon. Met dank aan Frouk voor de tip.

hen heb gegeven hebben ze in de koelkast van het weeshuis bewaard en nu komt het voor de dag. Ik adviseer hen om de pitten te drogen en te proberen zelf watermeloenen te kweken. Obed zegt dat hij weet hoe dat moet. We zullen zien of dat gaat werken. Als meloenen ten noorden van Lusaka goed groeien, waarom dan hier niet? Om de watertanks hebben zich heel veel koeien verzameld en hopen zo van het lekkende water iets te kunnen drinken. Meestal lukt dat wel. Ik denk dat de Missie expres de tanks een tijdje laten overstromen en de koeien wat vocht te gunnen.

Arme beesten. Bij de handpomp is het ook druk. Uit de wijde omgeving komen ze met containers en emmers om water te halen. Een vrouw is bezig om in een wastiel de was te doen.

Vandaag is het weer erg warm en na de middag presteer ik niet veel meer. Om zes uur zetten we de beamer gereed om te video over koning David verder te laten zien. Om kwart over zeven starten we.

Maandag 31 oktober

Wallis staat al vroeg voor mijn deur om de was te doen. Na een poosje hangt alles aan de lijn te drogen. Je hebt hier in de droge warme tijd echt geen droger nodig, want het is zo droog. Buiten op de grote tuin zijn Obed en Rafael bezig om de laatste afscheiding van stekelbosjes weg te halen. Het valt niet mee, er zitten venijnige stekels aan. Ze vragen me of ik nog meer water meloen heb. Het stuk wat ik

Rafaël doet eerst een gebed. Er komen weer veel mensen op af. Om negen uur is de video afgelopen. Ondertussen ga ik even naar huis om een koude douche te nemen, daar knap je van op.

Dinsdag 1 november

Vanmorgen hebben ze Cheelo terug gebracht naar het weeshuis. Dat is het weeskind waar ik de eerste week over vertelde. De familie ziet het niet meer zitten om voor haar te zorgen. Ze is nu 11 jaar en ziet eruit als een kind van 9 en ze is broodmager. Febby wil haar vooreerst bij ons in het weeshuis houden, zodat ze wat aan kan komen. Ze moet wel naar school en er wordt naar haar gescheurde school jurk gekeken. Het ziet er niet uit. Vanmiddag moet ze wel naar school, dus ze zal hem aan moeten. Febby wil later contact zoeken met Social Welfare om haar over te plaatsen naar een weeshuis met kinderen van haar leeftijd. Dat weeshuis zal waarschijnlijk dan in Mazabuka zijn. Wat een gesol met een kind van elf. Als wees heb je niet veel te verwachten hier. Ik hoorde ook tijdens dit bezoek dat twee weesmeisjes, die bij ons tot hun vijfde in het weeshuis waren, op hun twaalfde zwanger waren en nu al een kind aan de borst hebben. Ik heb daar een punt van gemaakt bij het management. Er zal beter worden nagegaan wat er met de weeskinderen gebeurt nadat ze zijn teruggeplaatst bij familie. Ik begrijp dat dit wellicht schokkende situaties zijn, maar dit is het platteland van Afrika. Je lost dit niet op met geld, maar de mentaliteit moet worden veranderd. De Missie kan daar een belangrijke rol in spelen. God knows.

Vanmorgen is het heel druk bij de overkapping, die de Assembly heet. Er zitten allemaal vrouwen en Lafter staat een verhaal te vertellen. Even later komt Sarudzai ook aanlopen. Ze vertelt me dat dit een bijeenkomst is van Family Planning. Elke maand is deze bijeenkomst er en wordt uitgelegd hoe anticonceptie werkt. Vrouwen kunnen kiezen tussen de pil of een injectie. De meesten kiezen voor een injectie, die drie maanden werkt. Weer wat geleerd.

Aan het einde van de middag praat ik met Febby nog wat door over het weeshuis. Ze voelt zich verantwoordelijk voor wat daar gebeurt. Ze heeft het idee om Cheelo dit jaar uit bij ons in het weeshuis te houden en haar bij aanvang van het nieuwe schooljaar naar een plek in Mazabuka te laten verplaatsen naar een weeshuis wat beter bij haar past. Intussen tijd kan ze tot rust komen en wat meer op gewicht komen. Ze gaat wel gewoon naar school hier in Mbaya.

Woensdag 2 november

We zitten in de afrondingsfase van deze reis naar de Missie. Vandaag ga ik met Febby een aantal bezoeken brengen. Ik mag de Toyota Hilux weer rijden. We gaan eerst naar David Green om te overleggen hoe hij verder een rol kan spelen in de board van de Missie. Hij heeft zich niet bedacht en we spreken af dat Febby de papieren gereed gaat maken om David tekeningsbevoegdheid te geven voor de Dollar rekening van de Missie. Fijn dat er iemand dichterbij woont die bankcheques kan tekenen, dat scheelt reistijd en brandstof.

We rijden door naar door naar Jill Hewitt. Ze heeft Piston gebeld dat er een cheque klaarligt voor de Missie. Veel blanke boeren betalen maandelijks aan de Missie een bijdrage voor ziektekosten. Al het personeel van de farm heeft dan gratis toegang tot zorg in onze kliniek. Het gaat om een standaard programma. Bijzondere verrichtingen moet men wel betalen. De man van Jill, Jim, staat net klaar om te gaan golfen. Wat een verschil in deze wereld hier. Bij Jill komen we niet zomaar weg. Febby en ik moeten absoluut iets drinken en we zitten te kletsen op het terras van de boerderij. Jill heeft tot voor een paar jaar deel uitgemaakt van de board van de Missie. Ze is dus nieuwsgierig hoe het gaat met Febby en de staf. Leuk bezoek.

Daarna door naar de Teranova farm, waar Theresa woont. We hebben tegen lunchtime afgesproken met Theresa. Ze is nl. erg druk met de salarissen voor het personeel deze dag. Tijdens de lunch heeft ze wel even tijd voor ons. Het klopt wel want de tafel staat klaar en we kunnen zo aanschuiven voor een stoofschotel, aardappelpuree en mais als groente. Ondertussen nemen we mijn agendapunten door. Theresa heeft met haar zussen gepraat over een eventuele invulling van de board van de Missie. Drie van hen hebben belangstelling. Ze zijn allemaal op de Missie geboren en zijn gemotiveerd om wat voor de Missie te betekenen. Na de lunch komt Greg, de man van Theresa, ook

thuis en we zitten nog een poosje te praten op het terras. Nu krijg ik wel een uitnodiging om bij een volgend bezoek mee te gaan naar de plek waar ze een jachtterrein hebben. Er is daar een kamp met tenten en vijf sterren verzorging. Ik hoef niet op wild te jagen zegt Greg, maar wild kijken vind ik wel leuk. Als ik weer kom zal ik Greg zeker aan deze uitnodiging herinneren. In de praktijk komt er vaak niet veel van dit soort uitnodigingen terecht, men vergeet gauw. Greg vertelt dat in het komende weekend de brandstof prijzen weer omhoog gaan. Een paar

weken geleden is dat ook al gebeurd. Toen ik kwam was de prijs van een liter diesel Kw. 8,5. Nu gaat hij omhoog naar Kw. 13. Het schijnt onder druk van de IMF te gebeuren. De regering kan niet anders, want leningen aan Zambia hangen hiervan af.

Donderdag 3 november

De laatste dag op de Missie. In de loop van de morgen rijd ik naar Barbara om haar te groeten voor ik morgen vertrek. Ik neem ook mijn laptop mee om eventueel nog een mail te verzenden. Het blijft apart om over het Afrikaanse platteland te rijden. Bij Barbara staat de oleander prachtig in de bloei aan het begin van de oprijlaan. We drinken samen een kop thee. Barbara zegt dat bij haar het internet het al een tijdje niet doet. Toch probeer ik op haar laptop of ik het niet aan de praat kan krijgen. Op mijn telefoon lukt het dan wel en krijg heel veel berichten binnen. Die kan ik gelukkig lezen. Mijn eigen laptop krijg ik niet verbonden met Wi-Fi, jammer, dus geen mail verzonden.

Na de middag begonnen met inpakken. Febby komt aan het eind van de middag nog langs om de laatste dingen door te spreken. Ze heeft het erg druk gehad vandaag met veel vergaderingen. Haar telefoon gaat tussendoor ook nog geregeld. Ze zegt dat ze het even zat is. Ook vertelt ze dat een tante van Cheelo vanmorgen is gekomen om haar weer mee te nemen. De familie vond het toch niet goed dat ze in ons weeshuis terug is. Lafter en Febby hebben een lang gesprek met de tante gevoerd. Ze was niet van haar gedachte af te brengen en heeft Cheelo meegenomen. Alleen is Cheelo bij het verlaten van de Missie weggelopen van de tante. Ze moet nu ergens zijn, maar Febby weet niet waar. Ze hoop dat ze tegen de avond terug komt naar ons weeshuis. Ook de baby van de vrouw, die geestelijk ziek is komt binnenkort naar de Missie. Weer zo'n triest verhaal. De vrouw was opgenomen in een psychiatrische inrichting in Lusaka. Na een paar dagen is ze daar weggelopen en heeft zich voor een auto gestort en is overleden.

Deze keer wordt ik niet uitgenodigd om met een groepje samen te eten. Ik bak daarom nog maar een keer pannenkoeken. Wel komen een paar mensen bij me om afscheid te nemen.

Vrijdag 4 november

Gisteren afgesproken dat we om 11 uur weggaan. Ik heb dus nog ruim te tijd om alles af te ronden. Ook vanmorgen komen er mensen om afscheid te nemen. We gaan met een hele ploeg, Febby, Bbuna, Lafter en Gadiël. Spenccer rijdt ons en zijn vrouw en dochter gaan ook mee om in Lusaka familie te bezoeken. Ze kunnen niet meer in de Hilux, dus zitten ze de hele weg achter in de bak. Ze kunnen dan ook gelijk mijn bagage bewaken. In Lusaka blijft het altijd een risico dat er wordt gestolen. Om twee uur zijn we in Down Town, waar Febby en Lafter inkopen doen voor het weeshuis. Bbuna, Spencer en ik staan te wachten en het duurt erg lang voor ze terug komen. We wachten wel twee uur. Zo gaat het vaak met boodschappen doen. Dan nog naar Autoworld om een nieuwe accu voor de Hilux te kopen. De laatste tijd wilde de auto vooral 's-morgen niet starten en moest dan worden aangeduwd. Gelukkig hebben we nog tijd om bij het shoppingcenter Mandahill iets met elkaar te eten voor ik naar het vliegveld wordt gebracht. Daar afscheid nemen van iedereen, altijd een speciaal moment. Inchecken, boarden en vliegen gaat voorspoedig. Het hoogtepunt was voor mij wel de zondag van de opening van de kerk op de Missie. Daarnaast hebben de droogte en de hitte indruk gemaakt. Mooi dat er initiatieven worden genomen op de Missie door b.v. de bouw van een kippenschuur. Ook het weeshuis met meer baby's en de problematiek van weeskinderen hebben me geraakt.

Gibson	verpleegkundige/lid spiritual committee
Bbuna	pastor en ass. manager
Spencer	chauffeur
Wallis	missiemedewerker, wast mijn kleren, veegt de vloer van mijn huis
Obed	tuinman
Rafaël	tuinman
Febby	manager missie, EHT gezondheidswerker
Lafter	hoofdverpleegster
Sarudzai	verpleegkundige
David Green	blanke boer
Piston	pastor en boekhouder
Theresa	board member in Zambia, dochter van de oprichter Missie
Barbara Shenton	blanke boerin, op 20 min. rijden bij de missie vandaan.